

Aprob,

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă din cadrul
Inspectoratului de Poliție Județean Caraș-Severin

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Caraș-Severin, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, la data de 25.08.2020 a fost efectuată o vizită la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă (C.R.A.P.) Caraș-Severin, din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean (I.P.J.) Caraș-Severin, în vederea consolidării protecției persoanelor private de libertate împotriva torturii, a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante. În contextul actual impus de pandemia de COVID-19, vizita a fost anunțată și a avut următoarele obiective: verificarea respectării prevederilor legale cu privire la transferul persoanelor private de libertate în/din penitenciar sau în/din alt centru de reținere și arestare preventivă, a modului de asigurare a condițiilor de cazare prevăzute de legislația în vigoare, asigurarea dreptului la asistență medicală, precum și a altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție. Având în vedere condițiile speciale impuse de starea de alertă decretată în România începând cu data de 15.05.2020 și în scopul desfășurării vizitei în condiții de siguranță sanitară, membrii echipei de vizită au purtat echipament individual de protecție (măști, viziere, mănuși, halate de unică folosință), iar interviurile cu persoanele arestate s-au desfășurat în condiții de siguranță și confidențialitate, cu respectarea măsurilor de protecție și distanțare socială.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, _____, jurist, _____, medic, consilieri în cadrul Centrului zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și inspector _____, reprezentant al O.N.G.-ului Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului-Filiala Regională Craiova.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Caraș-Severin a fost amenajat în anul 1969 în clădirea Inspectoratului de Poliție Județean Caraș-Severin, în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne și este amplasat la parter.

Centrul este organizat și funcționează în baza dispozițiilor Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul

procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute de Legea nr. 169/2017, Hotărârii Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora, proceduri, ordine și dispoziții subsecvente.

Reprezentanții echipei de vizită au purtat discuții prealabile cu reprezentanți din conducerea unității de poliție, respectiv inspectorul șef al I.P.J. Caraș-Severin, șeful C.R.A.P. și cu o parte din personalul centrului, referitoare la obiectivele vizitei și măsurile întreprinse pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19. Aceștia au manifestat disponibilitate pentru comunicare cu toți membrii echipei de vizită și au permis accesul atât la documentele solicitate, cât și la spațiile centrului, în conformitate cu prevederile legale.

Potrivit organigramei, activitatea C.R.A.P. Caraș-Severin era asigurată de 14 agenți (doi agenți personal feminin) și un ofițer-șef centru, iar la data vizitei existau **4 funcții vacante de agent de poliție**.

Centrul are o capacitate de 30 de locuri, la data efectuării vizitei fiind custodiate 25 de persoane private de libertate (două femei, 22 bărbați și un minor). Toate persoanele erau arestate pe o perioadă de până la 3 luni.

a) măsurile întreprinse în scopul protecției persoanelor reținute/arestate împotriva contaminării în perioada pandemiei COVID-19

Din documentele prezentate a rezultat faptul că pe perioada stării de urgență și a stării de alertă, în centru s-au aplicat o serie de măsuri de prevenire și management a situației generate de epidemia de COVID-19, ca urmare a măsurilor dispuse de Inspectoratul General al Poliției Române (I.G.P.R.) - Serviciul Coordonare Centre de Reținere și Arestare Preventivă (S.C.C.R.A.P.), începând cu nota raport din data de 24.02.2020, constând în: prelucrarea materialelor informativ-educative elaborate la nivelul Direcției Medicale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pentru instruirea personalului care intra în contact cu persoanele private de libertate, în timpul serviciului; activități de dezinsecție, dezinsecție și deratizare, conform normelor legale incidente pentru respectarea condițiilor igienico-sanitare; cazarea persoanelor

private de libertate care prezintă simptomele specifice bolilor infecțioase transmisibile sau celor infecto-contagioase în camere separate de izolare; purtarea în permanență a echipamentului personal de protecție adecvat (măști, mănuși de unică folosință etc.) de către personalul de serviciu; colaborarea permanentă cu personalul medical, în scopul informării și supravegherii medicale a persoanelor private de libertate și a personalului.

La data de 09.03.2020, conform notei raport primită de la I.G.P.R., au fost luate măsuri suplimentare de prevenire a virusului, constând în: acordarea dreptului la vizită cu dispozitiv de separare, pentru evitarea contactului cu terțe persoane; întocmirea planului pentru realizarea misiunilor specifice din competența I.P.J. Caraș-Severin, în scopul prevenirii transmiterii infecției cu virusul SARS-CoV-2.

În data de 16.03.2020, conform notei raport emisă de I.G.P.R.-S.C.C.R.A.P., când a fost instituită starea de urgență pe teritoriul României, au fost suspendate vizitele pentru persoanele private de libertate, s-a suplimentat dreptul la convorbiri telefonice, iar intervierea persoanelor private de libertate a avut loc prin videoconferință.

La data de 18.03.2020 au fost primite alte planuri de măsuri emise de I.G.P.R. împreună cu Direcția Medicală, în urma cărora a fost întocmit la nivelul I.P.J. Caraș-Severin, planul de măsuri din data de 23.03.2020, pentru combaterea răspândirii COVID-19, constând în: respectarea de către personalul centrului a indicațiilor referitoare la igiena individuală, modul de utilizare a echipamentului de protecție individuală și respectarea regulilor de prevenție; verificarea de către șefii de schimb la fiecare încarcerare a listelor cu persoanele venite/predate/din zonele cu risc epidemiologic, pentru a fi cazate separat și stabilirea unui traseu separat de alte persoane; primirea pachetelor cu efecte personale și obiecte de igienă la sediul unității de poliție și predarea către persoanele private de libertate numai după dezinfectarea efectuată sub coordonarea personalului medical; trimiterea prin poștă sau curier a pachetului lunar; primirea prin mandate poștale a sumelor de bani.

Printr-un alt plan de măsuri din data de 15.05.2020, întocmit de I.G.P.R. pe perioada de alertă, au fost suplimentate măsurile pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, constând în: măsuri de asigurare a necesarului de echipamente de protecție, materiale sanitare și dezinfectanți; dezinfectarea zilnică a spațiilor centrului, a mijloacelor de imobilizare folosite și a mijloacelor de transport pentru persoanelor private de libertate; asigurarea funcționării sistemului necesar audierii persoanelor private de libertate prin videoconferință;

respectarea măsurilor de prevenire a transmiterii infecției cu SARS-CoV-2 (dezinfectarea, purtatul măștilor și a mănușilor de unică folosință): purtarea de echipament de protecție de către toți participanții la diferite activități; cazarea separată a persoanelor private de libertate, dacă este cazul; demersuri pentru asigurarea asistenței psihologice a persoanelor private de libertate; realizarea în condițiile legii a audierilor prin sistem videoconferință; asigurarea dreptului la vizită a persoanelor private de libertate în spațiul de grefă, cu dispozitiv de separare; colectarea și depunerea echipamentelor de protecție folosite în recipiente special amenajate în acest scop.

Șeful C.R.A.P. Caraș-Severin a precizat membrilor echipei de vizită că materialele primite de la I.G.P.R. și S.C.C.R.A.P. au fost prelucrate cu personalul centrului, sub semnătură, și măsurile dispuse au fost puse în aplicare și respectate.

Din verificarea documentelor prezentate, din interviurile cu persoanele private de libertate și cu personalul centrului, echipa de vizită a constatat că până la data vizitei (25.08.2020), pe perioada pandemiei, în C.R.A.P. au fost întreprinse măsuri eficiente pentru prevenirea și limitarea răspândirii infecției SARS-CoV-2. A existat o permanentă colaborare între conducerea I.G.P.R. - S.C.C.R.A.P. și conducerea I.P.J. Caraș-Severin - C.R.A.P. Caraș-Severin, privind măsurile de prevenire și management a situației generate de contextual pandemic. Au fost distribuite materiale de igienă personală și colectivă, au fost respectate drepturile persoanelor private de libertate, s-au asigurat legăturile acestora cu familiile, cu avocații sau cu alte persoane relevante pentru ei și nu au fost impuse restricții severe asupra mișcării acestora, existând transparență în comunicarea cu privire la măsurile întreprinse pentru combaterea pandemiei actuale.

În C.R.A.P. Caraș-Severin nu au fost înregistrate incidente deosebite în perioada pandemiei, nu au existat infectări sau cazuri suspecte de infectări cu virusul COVID-19, la persoanele private de libertate sau la personalul angajat.

b) condiții de cazare

În interiorul centrului erau amenajate: birou șef centru, birou șef schimb, oficiu pentru servirea mesei, toaletă cadre, club pentru persoanele private de libertate, magazie pentru depozitarea bunurilor persoanelor private de libertate, spațiu destinat acordării dreptului la vizită și a convorbirilor telefonice, camera de grefă, unde se efectuau audierile prin sistem videoconferință și întâlnirile cu avocații.

Centrul dispunea de 12 camere de cazare cu 30 locuri, astfel: 6 camere cu 3 locuri și 6 camere cu 2 locuri, în funcție de suprafața camerei, *asigurându-se un spațiu de minim 4 m²/persoană, prevăzut de art. 1, alin. 3 din Anexa Ordinului Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile minime de cazare a persoanelor private de libertate.*

Repartizarea în camerele de deținere a persoanelor private de libertate se realiza conform prevederilor art. 42 din Ordinul nr. 14/2018, cu respectarea criteriilor de separație.

Camerele de cazare destinate persoanelor private de libertate dispuneau de luminat natural la un nivel acceptabil, iar iluminatul artificial și cel de veghe erau corespunzătoare. Apa caldă și apa rece erau asigurate permanent, ventilația în incinta camerelor de deținere era asigurată prin instalații de aer condiționat, exista sistem audio-TV, grupuri sanitare separate în fiecare cameră de cazare, delimitate de restul camerei cu panouri din PVC cu sticlă securizată.

Încălzirea era asigurată prin centrala termică a I.P.J. Caraș-Severin, fiind instalate calorifere bine dimensionate în raport cu suprafața camerelor.

Persoanele custodiate aveau posibilitatea la nevoie să apeleze supraveghetorii prin sistemul de avertizare acustică, acționat din interiorul camerei printr-un buton de panică.

Paturile și cazarmamentul erau în stare bună, **dar mobilierul din camere era insuficient pentru păstrarea bunurilor/obiectelor personale și servirea mesei în camerele de detenție, lipsind rafturile suspendate și scaunele. Echipa de vizită recomandă conducerii C.R.A.P. Caraș-Severin amplasarea unor scaune și a unor rafturi în camerele de cazare, conform prevederilor art. 12 alin. (4) și alin. (8), din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora („Camera de deținere trebuie dotată astfel încât să ofere persoanelor private de libertate condiții pentru dormit, servirea mesei, păstrarea bunurilor și obiectelor personale, în condițiile Regulamentului de aplicare a Legii; „Spațiile de depozitare a bunurilor și obiectelor personale din camera de deținere se pot amenaja sub forma unor etajere sau nișe în perete”).**

În fiecare cameră erau montate televizoare LCD, conectate la rețeaua de difuzare a televiziunii prin cablu.

Camerele de deținere respectau demnitatea umană și întruneau standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminat, sursele de încălzire și ventilație, raportat la microclimat.

Nu era prevăzută cale de acces pentru persoanele cu dizabilități și nu era amenajată nicio cameră de cazare dotată cu facilități pentru persoanele private de libertate cu dizabilități, în conformitate cu prevederile art. 12, alin. (15) și (16) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018, în care se stipulează că *„În fiecare centru vor fi prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități”*; *„În cazul persoanelor private de libertate cu dizabilități vor fi prevăzute camere de cazare dotate corespunzător”*. Deși la data vizitei în centru nu erau custodiate persoane cu dizabilități, **considerăm necesară amenajarea unei camere de cazare pentru această categorie de persoane.**

Grupurile sanitare din camere erau curate, dotate corespunzător (duș cu cădiță, wc, chiuvetă, oglindă din material plastic etc.), aveau pavimentul placat cu gresie și pereții cu faianță, ușor de igienizat.

Conform documentelor prezentate echipei de vizită, distribuția materialelor igienico-sanitare persoanelor private de libertate se efectua lunar, pe bază de semnătură.

Dezinsecția, dezinfecția și deratizarea se efectuau periodic sau la cerere de către firma cu care era încheiat contract de prestări servicii. Din interviurile cu persoanele custodiate și din observațiile membrilor echipei de vizită, nu a fost semnalată prezența insectelor sau a rozătoarelor. În cadrul centrului au fost executate periodic lucrări de dezinsecție, dezinfecție și deratizare, ultima lucrare fiind executată în perioada 14-15.05.2020.

Exista o curte de plimbare cu pereți de cărămidă, plafon din grilaj metalic și șarpantă din material metalic cu învelitoare transparentă, care permitea pătrunderea aerului și a luminii naturale. Persoanele private de libertate aveau acces zilnic în curtea de plimbare, indiferent de condițiile meteorologice și puteau desfășura activități de plimbare sau exerciții fizice, spațiul fiind dotat cu două spaliere și două biciclete medicinale.

În centru există un sistem de supraveghere video, fiind montate 7 camere în interiorul centrului pentru spațiile comune și două camere în exterior.

c) asigurarea hranei

Hrana era preparată și livrată de o firmă specializată (catering), conform contractului de prestări servicii încheiat în data de 28.02.2020. Conducerea centrului transmitea zilnic situația

de efective și hrana era distribuită persoanelor private de libertate în ambalaje de unică folosință, de către personalul centrului desemnat pentru această activitate.

În centru era amenajată o cameră destinată primirii și distribuirii hranei (oficiul alimentar), dotată corespunzător (masă, scaune, fișete pentru păstrarea veselei, chiuvetă cu blat din inox, frigider pentru păstrarea probelor de hrană, dotat cu termometru și grafic de consemnarea zilnică a temperaturii. **Exista un frigider pentru păstrarea alimentelor achiziționate de persoanele private de libertate sau primite de la familii, insuficient, raportat la capacitatea maximă a centrului, de 30 de persoane.** În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (5) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018, „*Centrul se dotează cu spații frigorifice suficiente pentru păstrarea alimentelor perisabile primite sau cumpărate de către persoanele private de libertate....*”.

La data efectuării vizitei existau prelevate probe alimentare, păstrate în frigiderul destinat acestui scop. În cazul în care, în urma consultului medical se constata existența unei afecțiuni care necesita un anumit tip de dietă (diabet zaharat, hipertensiune arterială etc.), medicul centrului întocmea regimul alimentar, iar acesta era adus la cunoștința conducerii C.R.A.P., care efectua demersuri în vederea asigurării regimului adecvat de hrană. La data vizitei în centru nu erau custodiate persoane care să aibă indicație medicală de regim alimentar.

Din verificarea Registrului pentru evidența persoanelor aflate în refuz de hrană a rezultat că nu au fost consemnate cazuri în anul 2020.

d) asigurarea asistenței medicale

În cadrul Centrului de Rețineră și Arestare Preventivă Caraș-Severin exista amenajat un cabinet medical dotat cu mobilier, aparatură medicală (tensiometru, stetoscop, glucometru, termometre, defibrilator etc.) și trusă medicală de urgență cu medicamente și materiale sanitare conform Anexei nr. 6 din Procedura PS-01-DM nr. 4273029/25.04.2016 privind activitatea medicală în Centrele de Rețineră și Arestare Preventivă, elaborată de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne.

Asistența medicală pentru persoanele private de libertate era asigurată de către un medic primar specialitatea medicină de familie și 2 asistenți medicali din cadrul Centrului Medical Județean Caraș-Severin, conform unui program de activitate zilnic.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Caraș-Severin **nu deținea Autorizație Sanitară de Funcționare**, în conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a centrelor de reținere și arestare preventive, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, în care la art. 13, alin. (8) se precizează că *„Centrul trebuie să dețină autorizație sanitară de funcționare și autorizație sanitară veterinară, eliberate de către Direcția Medicală a Ministerului Afacerilor Interne, în conformitate cu legislația în vigoare și cu prevederile prezentului regulament”*. Din documentele prezentate echipei de vizită a rezultat că au fost întreprinse demersuri către Direcția Medicală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul Sănătate Publică, în vederea autorizării centrului, acestea nefiind finalizate până la data vizitei.

Consultațiile medicale se acordau în mod obligatoriu la introducerea în arest, conform prevederilor Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și la solicitarea persoanelor private de libertate sau ori de câte ori era necesar. Conform Registrului de examinări medicale la introducerea persoanelor private de libertate în C.R.A.P. Caraș-Severin, în anul 2020 au fost acordate 122 consultații medicale. Din interviurile desfășurate cu persoanele custodiate s-a reținut faptul că au fost consultate de medic la introducerea în arest.

Conform documentelor prezentate, examinarea medicală la introducerea în arest consta în efectuarea examenului clinic general al persoanei private de libertate, stabilirea diagnosticului clinic și a necesarului de îngrijiri și investigații medicale. Erau întocmite documentele medicale (fișa medicală, consimțământul informat, nota de constatare a mărcilor traumatice etc.), conform prevederilor legale în vigoare. În vederea depistării cazurilor active de tuberculoză pulmonară, persoanele private de libertate au efectuat consult de specialitate pneumologic în maxim 72 de ore de la depunerea în centru. Echipa de vizită a constatat că existau întocmite fișe medicale pentru toate persoanele private de libertate custodiate în centru, iar consultațiile medicale erau consemnate atât în fișe, cât și în Registrul de consultații medicale curente. Conform datelor consemnate, în anul 2020 au fost acordate persoanelor private de libertate 309 consultații

medicale. Registrele și documentele medicale erau înregistrate și completate în mod corespunzător, fiind păstrate la cabinetul medical în condiții de siguranță și confidențialitate. Au fost verificate fișele medicale ale persoanelor private de libertate și s-a constatat modul corect de întocmire și completare. La fișa medicală existau atașate formularul de consimțământ informat, semnat de către persoana privată de libertate și Nota privind constatarea și consemnarea mărcilor traumatice.

Consultațiile medicale de specialitate erau asigurate prin prezentarea persoanelor private de libertate la Spitalul Județean de Urgență Reșița. În anul 2020 au fost consemnate mai multe cazuri de prezentare a persoanelor private de libertate la consultații medicale de specialitate (psihiatrie, dermatologie, pneumologie, etc.). Conform Registrului pentru evidența bolnavilor cronici, la data vizitei în centru erau custodiate 4 persoane diagnosticate cu afecțiuni medicale cronice (cardiovasculare, renale, diabet zaharat, psihice), care primeau tratament recomandat de medicii specialiști.

Internările persoanelor private de libertate în spital au fost efectuate atât în penitenciare – spital (un caz), cât și în unități medicale din rețeaua Ministerului Sănătății (un caz).

Persoanele private de libertate aflate în custodia centrului beneficiau de tratament medicamentos în mod gratuit, în baza unei prescripții eliberate de medicul care asigura asistența medicală sau de alți medici specialiști. Medicamentele prescrise persoanelor private de libertate erau păstrate la cabinetul medical, în plicuri individuale, în condiții corespunzătoare de siguranță. La data vizitei, 6 persoane private de libertate primeau tratament medicamentos, iar una dintre acestea tratament psihotrop. Conform documentelor prezentate, medicamentele recomandate de către medic erau distribuite persoanelor private de libertate numai de către personalul medical, fiind astfel respectate prevederile Procedurii privind activitatea medicală în Centrele de Reținere și Arestare Preventivă PS-01-DM nr. 4273029/25.04.2016, elaborată de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne.

În anul 2020, la examinarea medicală obligatorie efectuată la introducerea în arest, a fost consemnată prezența leziunilor traumatice (contuzii, escoriații) în 3 cazuri. Acestea au fost înregistrate în evidențele medicale și au fost întocmite notele privind constatarea și consemnarea mărcilor traumatice, transmise unității de parchet competente, potrivit prevederilor legale în vigoare.

e) acordarea asistenței psihologice

În cadrul C.R.A.P. Caraș-Severin nu era asigurată asistența psihologică a persoanelor private de libertate, nefiind încadrat un psiholog și nici nu exista un spațiu amenajat pentru desfășurarea activității de asistență psihologică, conform prevederilor art. 87 alin. (1) și alin. (2) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 unde se precizează că *„Asistența psihologică acordată persoanei private de libertate are ca scop oferirea de sprijin calificat pentru asigurarea suportului psihologic în vederea adaptării la condițiile impuse de mediul privativ de libertate, prin identificarea și ameliorarea stărilor disfuncționale atunci când acestea sunt semnalate, pentru prevenirea apariției comportamentelor dezadaptative, precum și pentru soluționarea problemelor psihologice ale acesteia” și „Asistența psihologică este asigurată de către psiholog, organizarea și desfășurarea acesteia fiind fundamentată de principiile de etică profesională. Exercițarea actului psihologic se realizează, în spații special amenajate, de către psihologii cu drept de liberă practică încadrați în funcții de specialitate în Ministerul Afacerilor Interne”*.

De asemenea, la data efectuării vizitei în C.R.A.P. Caraș-Severin era custodiat un minor, care în conformitate cu prevederile art. 117 alin. (2) - Regimul minorilor arestați, din Legea nr. 254/2013, necesita consiliere psihologică - *„Pe timpul executării arestării preventive, minorului i se acordă asistență psihologică, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2), în vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării sale fizice, psihice sau morale”*. **Față de considerentele mai sus expuse, echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Caraș-Severin și conducerii C.R.A.P. Caraș-Severin, efectuarea cu celeritate a demersurilor necesare pentru asigurarea asistenței psihologice a persoanelor private de libertate custodiate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.**

f) transferul persoanelor private de libertate

Din documentele prezentate și din discuțiile cu personalul C.R.A.P. Caraș-Severin a rezultat că în cursul anului 2020, în perioada ianuarie–august 2020 au fost transferate 40 de persoane private de libertate, după cum urmează: persoane private de libertate transferate în penitenciar spital - 1, în spital aparținând rețelei sanitare publice – 1; transferate în penitenciar - 23, transferate din alte centre - 4, transferate în alte centre - 8 și extrădate - 3.

În cursul anului 2020 au fost efectuate 208 escortări ale persoanelor private de libertate, în scopul prezentării acestora la cabinete medicale de specialitate, la instanțe de judecată, la unități de parchet, în penitenciare și pentru diverse activități de urmărire penală, care au fost efectuate atât pe raza județului Caraș-Severin, cât și în afara județului.

Au fost verificate prin sondaj documentele întocmite pentru realizarea transferurilor persoanelor private de libertate și s-a constatat că erau întocmite și semnate adresele prin care se solicita transferul, conform prevederilor legale, în adrese fiind menționate motivul și perioada transferului. Transferul persoanelor private de libertate de la un centru la altul se efectua în baza aprobării sau dispoziției șefului ierarhic comun, al șefilor unităților de poliție între care se efectua transferul. La încetarea motivelor, respectiv la expirarea perioadei pentru care a fost solicitat transferul, persoana privată de libertate era transferată în penitenciarul sau centrul din care a fost transferată inițial. Scoaterea din centru în vederea transferului se efectua în baza Notei de scoatere din centru aprobată, iar transferul se efectua în baza adresei semnate de șeful unității de poliție, la care se atașa dosarul individual. Transferul persoanelor private de libertate se înregistra în evidențele centrului, la predarea de către escortă a dovezii de depunere în penitenciar sau centru. Din documentele prezentate a rezultat că în cursul anului 2020 în C.R.A.P. Caraș-Severin nu a existat niciun caz în care transferul persoanelor private de libertate să nu se poată realiza din diverse motive.

Activitățile de transfer escortă au fost efectuate cu personal și autospeciale aparținând centrului, respectându-se prevederile legale în ceea ce privește dimensionarea escortelor și dotările de care trebuie să dispună autospecialele centrului. Centrul avea în dotare două autospeciale marca Ford tranzit, prevăzute cu maxim 6 locuri pentru transportul persoanelor private de libertate și două autoturisme Dacia Logan, special amenajate în același scop. În situațiile în care transferarea persoanelor private de libertate din centru către penitenciar, către penitenciare–spital sau la alte instituții necesita mai mult timp (peste 3-4 ore), acestea primeau un pachet cu hrană rece și apă având ca valoare nutritivă suma caloriilor mesei de prânz și a cinei din ziua desfășurării activității respective. Transferarea persoanelor private de libertate se efectua cu respectarea criteriilor de separare, iar transferurile în penitenciarele-spital ale persoanelor aflate în cursul urmăririi penale s-au făcut cu respectarea prevederilor art. 115, alin. (3) din Legea 254/2013. Transferul în penitenciar a persoanelor private de libertate s-a efectuat

după finalizarea cercetărilor, administrarea probatoriului și verificarea măsurilor dispuse în camera preliminară, odată cu emiterea rechizitoriului și sesizarea instanței de judecată, conform prevederilor legale în vigoare (art. 115, alin.(1) din Legea 254/2013).

g) alte aspecte

În conformitate cu prevederile art. 121 alin (1) și (2), Secțiunea a 8-a, Dreptul la comunicări on-line, din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018, „Persoana privată de libertate aflată în centru are dreptul la comunicări on-line, o dată pe lună, în condițiile art. 253 din Regulamentul de aplicare a Legii” și „Pentru asigurarea exercitării dreptului la comunicări on-line, administrația centrului poate amenaja, în sectorul administrativ, spații dotate conform anexei nr. 1, membrii echipei de vizită au recomandat conducerii C.R.A.P. Caraș-Severin să analizeze posibilitatea amenajării și dotării unui spațiu pentru respectarea dreptului la comunicări on-line, prevăzut și în Regulamentul de ordine interioară al centrului, la art. 13.

Echipele de vizită au constatat că în centru nu era amenajat un spațiu pentru efectuarea percheziției corporale, în conformitate cu prevederile art. 35 alin. (2) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018: „Percheziția corporală amănunțită se execută în spații special amenajate nesupravegheate video, de către un polițist de același sex cu persoana percheziționată în condiții care să nu lezeze demnitatea persoanei private de libertate și cu respectarea dreptului acesteia la viața intimă”.

În timpul vizitei au fost verificate mai multe registre întocmite privind evidențierea activităților desfășurate cu persoanele private de libertate constituite în condițiile art. 114 lit. c) din Legea nr. 254/2013 și în conformitate cu prevederile art. 68 alin. (1) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018. Registrele prevăzute erau completate etapizat și integral de către persoanele desemnate în acest sens prin fișa postului sau prin alte documente specifice întocmite la nivelul centrului, în conformitate cu prevederile din Anexa nr. 2 cu formularele utilizate în activitatea centrelor de reținere și arestare preventivă, din Ordinul nr. 14/2018.

h) interviuri cu persoanele arestate/reținute

O parte dintre persoanele arestate au solicitat să discute cu membrii echipei de vizită, în legătură cu condițiile din arest, accesul la avocat, asistența medicală, măsurile întreprinse în centru pe perioada pandemiei, precum și modul în care se efectua transferarea persoanelor

arestate preventiv. Toate persoanele intervievate au menționat că sunt mulțumite de condițiile din C.R.A.P. Caraș-Severin și de modul cum erau tratați de personalul centrului. Era asigurată permanent apa caldă, mâncarea era bună și au primit tratament medical la nevoie. La introducerea în arest le-au fost prezentate drepturile, acestea fiind afișate și în camerele de deținere, le-au fost acordate materialele de igienă personală și colectivă și au fost întreprinse suficiente măsuri pentru combaterea pandemiei actuale.

Au menționat că le erau respectate drepturile, le-au fost aprobate cererile atunci când au solicitat să se întâlnească cu avocații, în timpul vizitelor li s-a respectat confidențialitatea, transferurile din centru au decurs în condiții normale, transportul se efectua cu autospecialele centrului, care erau curate, iar agenții însoțitori aveau un comportament decent.

Persoanele private de libertate intervievate au menționat că singura problemă cu care se confruntau era lipsa spațiului pentru uscarea rufelor. În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (7) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018, „*Administrația centrului asigură facilități pentru spălarea, uscarea, după caz, călcarea și distribuirea rufelor și cazarmamentului, cu respectarea normelor în domeniu, fie contractează aceste tipuri de servicii prin operatori economici specializați*”. În timpul vizitei, șeful centrului a precizat că s-a discutat cu conducerea I.P.J. Caraș-Severin și se analizează posibilitatea amenajării unui spațiu pentru uscarea rufelor persoanelor private de libertate.

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,
Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Caraș-Severin să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. analizarea posibilității amenajării și dotării unor spații pentru comunicarea on-line și pentru efectuarea perchezițiilor corporale a persoanelor private de libertate, ținând cont de contextul actual (pandemia COVID-19);

2. efectuarea demersurilor necesare pentru ocuparea funcțiilor vacante;
3. continuarea demersurilor în vederea obținerii Autorizației Sanitare de Funcționare;
4. asigurarea asistenței psihologice persoanelor private de libertate și amenajarea unui cabinet psihologic, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
5. amenajarea unei căi de acces pentru persoanele private de libertate cu dizabilități și a unei camere de cazare dotată corespunzător;
6. completarea mobilierului din camerele centrului cu rafturi suspendate și scaune, necesare pentru păstrarea bunurilor/obiectelor personale ale persoanelor private de libertate, precum și pentru servirea mesei, conform prevederilor legale;
7. amenajarea și dotarea unui spațiu pentru uscatul rufelor persoanelor private de libertate;
8. achiziționarea unui frigider pentru păstrarea alimentelor cumpărate de persoanele private de libertate sau a celor primite de la familii, ținând cont de capacitatea legală a centrului.

Craiova, 22 septembrie 2020